

Projekt: „Bohater niezłomny - Henryk Głowiński „Groźny”

1. Bohater projektu:

Henryk Głowiński „Groźny”, miejsce i data urodzenia - nieznane. Dowódca III Kompani Zgrupowania Partyzanckiego tzw. „Plutony Egzekucyjnego” lub „Plutonu Śmierci” mjr. Józefa Kurasia „Ognia”. III Kompania operowała głównie w okolicach Rabki, Chabówki i Raby Wyżnej, lecz obszar jej działań obejmował również tereny zachodniej części powiatu nowotarskiego i okolic Nowego Targu oraz południowych rejonów powiatu myślenickiego i limanowskiego, aż po powiat nowosądecki. Przeprowadzał także akcje na terenach Orawy - zarówno po polskiej, jak i po słowackiej stronie granicy. Oddział partyzancki w miesiącu listopadzie 1946r. liczył 30 osób . Śmierć „Groźnego” nie zakończyła działalności III Kompanii, która zmieniając nazwę na „Wiarusy” po śmierci Józefa Kurasia „Ognia” przetrwała do 1949r.

Rzeźba przedstawiająca Henryka Głowińskiego

2. Uczestnicy projektu:

Dagmara Dudor, Karolina Dziwisz, opiekun: **Maria Piziak**. Gimnazjum nr 1 w Rabie Wyżnej.

3. Opis podjętych działań:

Postaci bohatera Henryka Głowińskiego ps. „Groźny”, jego życie, działalność niepodległościowa oraz tragiczna śmierć zaprezentowano podczas specjalnych uroczystości zorganizowanych w szkole. Oprócz uczniów i grona pedagogicznego w Gimnazjum w Rabie Wyżnej gościli: starosta , wójt gminy, sekretarz oraz radni, a także przedstawiciel IPN Oddział w Krakowie dr Maciej Korcuć. Zaproszenia zostały wysłane również do żyjący partyzanci członków III kompanii „Pluton śmierci”: Czesława Stolarczyka ps. „Guc”, Edwarda Klepki ps. „Węgorz”, Stanisława Pyki ps. „Medyk” oraz oskarżonego w procesie „Bandy Groźnego” dr. Edwarda Antolaka. Zebrane podczas realizacji projektu eksponaty zostały przekazane do Izby Partyzanckiej poświęconej majorowi Józefowi Kurasiowi ps. „Ogień” i jego żołnierzom w Waksmundzie. Izba powstaje przy współpracy z IPN Oddział

Kraków.

4. Wrażenia z realizacji projektu:

Przystępując do realizacji projektu wyzwaniem i patriotycznym obowiązkiem stała się zagadkowa postać Henryka Głowińskiego ps. „Groźny”. W latach 1945-1946 działał na Podhalu i zginął w Rabie Wyżnej. Zdobycie informacji na jego temat stało się uczestników projektu dużym wyzwaniem i patriotycznym obowiązkiem. Trudność w opisie tej postaci w przeciwieństwie do innych jego współtowarzyszy walk to brak informacji. Nie wiadomo skąd pochodził, gdzie się urodził, jak się pojawił w oddziale i kto dokładnie wskazał miejsce jego ostatniego pobytu. Jego działania powojenne znane były ludziom zarówno z własnego doświadczenia, opowiadań znajomych jak i z literatury. Dzieje „Groźnego” są dobrze znane i opisywane tylko przez okres dwóch lat 1945 i 1946. Żyją natomiast świadkowie tamtych dni oraz partyzanci z III kompanii. Ludzie ci bardzo chętnie z nami rozmawiają, opowiadając dość szczegółowo swoje przeżycia. Są zdziwieni, że tak młodzi ludzie interesują się ich przeszłością. Bardzo chętnie przyjęli zaproszenie na nasze spotkania. Budujące jest dla tych osób to, że się o nich pamięta. Bardzo przeżywają to, że już drugi pomnik na Podhalu powstaje dla upamiętnienia ich kolegów. Mówią, że ten powstający pomnik - krzyż pod Turbaczem to będzie symboliczna wspólna mogiła dla tych wszystkich ,którzy nie mają swoich grobów. Spotyka się również ludzi, którzy niechętnie mówią o tamtych czasach lub są nastawieni negatywnie a nawet wrogo jeżeli chwali się w ich obecności powojennych partyzantów. Pomocne dla nas były nieliczne materiały udostępnione przez odwiedzanych. Większość pamiętek sami zniszczyli w obawie przed represjami lub zrobiła to nowa władza podczas licznych rewizji. Przedstawione przez nas niektóre relacje jak np. pochówek „Groźnego” nie był do tego czasu nikomu znany. Może te materiały kiedyś będą wykorzystane.

Więcej informacji znajduje się w niżej zamieszczonym opracowaniu, przygotowanym przez uczniów Gimnazjum w Rabie Wyżnej:

Pliki do pobrania

[Prezentacja sylwetki bohatera Henryka Głowińskiego](#)
4.14 MB

Liczba wejść: 61668, od Data publikacji 27.02.2013